

Kaip

išspręsti

bet kokią

problemą,

kilusią

mokinių

savivaldoje?

Kiekviena veikianti institucija (mokinių savivalda taip pat) anksčiau arba vėliau susiduria su skirtingomis problemomis. Jos gali būti labai įvairios, todėl šiame leidinyje pasistengsime pasiūlyti kuo veiksmingesnį būdą išspręsti galimas ateities problemas ir pasidalinti teorinėmis ir praktinėmis žiniomis kovojant su kliūtimis. Svarbu pabrėžti, jog nėra nei vienos neišsprendžiamos problemos, todėl

**nusiteik nebijoti
ateinančių sunkumų!**

Kaip suprasti iškilusių problemą?

Problema galima įvardyti kaip iškilusių kliūtį, kuri reikalauja sprendimo, norint, kad nesutriktų komandinė ir asmeninė veikla. Dažniausiai problemą galima pastebėti, kuomet suprastėja komandos darbo kokybė arba komandos tarpusavio santykiai, pavyzdžiui suprastėjęs mokinių savivaldos narių bendravimas (įaučiamas asmeniškumas, asmeninės naudos paieška arba tampa sunku priimti sprendimą dėl skirtingų interesų). Tai yra tik vienas pavyzdys, tačiau, kaip jau minėta, problema pirmoje vietoje atsispindės pakitusioje mokinių savivaldos darbo kokybėje arba narių bendravime.

Nuo komandinio nusiteikimo ir problemos masto priklauso, kaip greitai mokinių savivalda prieis kompromisą arba ras problemos sprendinį. Siekiant sprendimo ir komandos darnumo labai dažnai gali prireikti išlipti iš komforto zonos, tačiau tai neturėtų būti baisu. Esant baimei, svarbu sąmoningai pasverti du labai svarbius aspektus: komandinę gerovę ir asmeninę baimę arba įsitikinimas.

Kaip spręsti iškilusių problemų?

Daugumoje veiklų progresui ir problemų sprendimams stebėti padeda komandos rašyti dokumentai ir strategijos. Toks būdas padeda išlaikyti sistemingumą, o ir taip pat padeda pasitelkti įvairius mąstymo būdus. Praktika ir patirtis rodo, kad nerašomos ir nestebimos strategijos, kartu su problemų sprendimais nepasiteisina, nes neatsiranda elementarus progreso stebėjimas.

Geriausiai problemą spręsti padeda raštiškas problemos įvardijimas, kuris atrodo taip (skirstymas etapais):

1 PROBLEMA

Visų pirma, yra svarbu išsikelti ir aiškiai suformuluoti problemą, iškilusių mokinių savivaldos veikloje.

2 ANALIZĖ

Iškėlus problemą svarbu ją išanalizuoti. Analizei atlikti labiausiai padeda keliami klausimai:

Kaip svarbu yra išspręsti problemą?

Kokie gali būti padariniai nesprendžiant problemos?

Kam ši problema yra aktualiausia?

Kokios yra problemos aplinkybės?

Kokie resursai (ištekliai) gali būti reikalingi, norint išspręsti problemą, ir kiek jų reikės?

Kiek laiko truks išspręsti problemą?

Turint atsakymus į visus pateiktus klausimus (arba papildomai, savarankiškai iškeltus) galima formuoti problemos analizę.

3 PLANAS

Plano sudarymas yra svarbus norint užtikrinti proceso nuoseklumą, jog niekas nebūtų praleista, pamiršta arba neatlikta. Būtent planas padės išlaikyti sistemingumą.

4 VEIKSMAI

Susidėliojus aukščiau nurodytas plano skiltis, svarbu apsvarstyti, kokių veiksmų reikia imtis, norint išspręsti problemą (kas gali būti naudinga arba kas gali būti tikėtina).

Veiksmai, padėsiantys išspręsti problemą:

pokalbis, pasiūlymas, žodiškas arba raštiškas kreipimasis, straipsnis (mokyklos internetinėje svetainėje) arba papildomai, savarankiškai sugalvoti veiksmai.

5 REZULTATAI

Svarbu apgalvoti lūkesčius, kuriuos sau išsikelia mokinių savivalda. Tolimesniame procese (problemos sprendimo eigoje) atliekant veiksmus, svarbu fiksuoti visą rezultatų siekimo procesą (įterpiant ir komentarus). Pasibaigus strategijos terminui mokinių savivalda galėtų atlikti refleksiją ir padaryti pasiekto progreso išvadas.

6 LAIKAS

Šiuo atveju yra labai svarbus laiko intervalas, t. y. nuo kada iki kada bus vykdomas problemos sprendimas. Visuomet reikia stengtis laikytis nustatyto laiko termino. Tokiu atveju problemos sprendimas nedings ir bus stengiamasi problemą išspręsti mokinių savivaldos nustatytu laiku.

7 RESURSAI (IŠTEKLIAI)

Remiantis problemos analize, perkelti nustatytus išteklius į šią problemos sprendimo strategijos skiltį.

8 ATSAKINGI ASMENYS

Nebūtina, tačiau, remiantis savivaldos asmeniniu sprendimu, į planą galima įtraukti žmones, kurie būtų atsakingi už tam tikras sritis (plano / strategijos stebėjimo, veiksmų vykdytojai, už išteklių paiešką atsakingi žmonės, numatyto laiko termino stebėtojai ir t. t.).

Remiantis aukščiau nurodyto plano etapais, rašymo eiga ir sudarant problemos sprendimo strategiją, būtų užtikrinamas vienas iš efektyviausių būdų norint išspręsti problemą, iškilusią mokinių savivaldoje. Taip pat svarbu paminėti, jog mokinių savivaldos rašytus strategijos arba veiklos planus būtina kaupti savivaldos archyvuose tam, kad būtų išlaikytas tęstinumas. Tokiu būdu ateities kartos galėtų išvengti buvusių grėsmių arba būti pasiruošusiems deramai spręsti savivaldos problemas.

Esant poreikiui, atsižvelgus į mokinių savivaldos narių arba pirmininko norą ir požiūrį, planą galima pateikti mokyklos administracijai, mokyklos bendruomenei,

mokyklos tarybai arba kitoms mokyklos institucijoms patvirtinti, kad dokumentas būtų teisėtas. Taip pat atsižvelgus į norą ir požiūrį, veiklos stebėtoju galima paskirti mokinių savivaldos kuratorių ir / ar savivaldos koordinatorių. Tokiu būdu būtų tvirtai užtikrinama, jog veikla ir problemos sprendinio siekimas būtų sistemingas. Kaip ir įvadinėje pastraipoje buvo minėta,

**nėra nei vienos
neišsprendžiamos
problemos!**

Verta nustoti bijoti to, kas yra neišvengiama, todėl pasiryšk išspręsti kiekvieną iškilusią problemą ir įveikti bet kokią pasitaikiusią kliūtį!